

Bārnslijas Metropoles pilsētas padome

People Directorate (Tautas direktorāts)

**ĒTIKAS KODEKSS SKOLĀM UN AKADEMIJĀM
PAR PAZIŅOJUMU PAR SODA NAUDAS
UZLIKŠANU**

Pārskatīja

**Izglītības labklājības dienests un Juridiskais
dienests**

2019. gada septembrī

Ētikas kodekss jautājumā par Paziņojumiem par soda naudas uzlikšanu

Šo Ētikas kodeksu sastādīja saskaņā ar 2007. gada Izglītības (Soda naudas uzlikšana) (Anglija) (Labojumi) noteikumiem. Ētikas kodeksa mērķis ir nodrošināt konsekventu un taisnīgu Paziņojumu par soda naudas uzlikšanu piemērošanu visā Bārnslijā, kā arī prasībām atbilstošus pasākumus to izdošanai un administrēšanai.

1. Juridiskais pamats

- 1.1. 2003. gada Likuma par antisociālu uzvedību 23. sadaļa pilnvaro ieceltus pašvaldības darbiniekus, skolu direktorus (un direktoru vietniekus, kā arī to skolas direktoru palīgus, kurus tie pilnvarojusi) un policiju izdot Paziņojumu par soda naudas uzlikšanu par neattaisnotu skolas kavēšanu.
- 1.2. 2006. gada Noteikumi par izglītību (skolnieku reģistrēšana), kas grozīti ar 2013. gada Noteikumiem par izglītību (skolnieku reģistrēšana) ietver prasības par brīvo laiku mācību semestra laikā.
- 1.3. 2006. gada Likuma par izglītību un inspicēšanu 105. sadaļa pilnvaro ieceltus pašvaldības darbiniekus, skolu direktorus (un direktoru vietniekus, kā arī to skolas direktoru palīgus, kurus tie pilnvarojusi) un policiju izdot Paziņojumu par soda naudas uzlikšanu no skolas izslēgtiem skolniekiem, kas pirmo piecu izslēgšanas perioda dienu laikā atrodas sabiedriskā vietā.
- 1.4. Pirms Paziņojuma par soda naudas uzlikšanu izdošanas vai tiesvedības uzsākšanas par neregulāru skolas apmeklējumu saskaņā ar Likuma par izglītību 447 sadaļu nepieciešams apsvērt iespēju izdot Rīkojumu par izglītības uzraudzību.
- 1.5. Paziņojuma par soda naudas uzlikšanu izdošanai jāatbilst visām Cilvēktiesību likuma un rasu vienlīdzības un invaliditātes likumdošanas prasībām.
- 1.6. Pašvaldība ir primāri atbildīga par protokola izveidi, kura ietvaros darbosies visi likumā minētie partneri. Šo pašvaldības pienākumu pilda Izglītības labklājības dienests (ILD).
- 1.7. Pašvaldības kārtība attiecināma uz vecākiem, kuriem ir obligātā skolas vecuma bērni, kas ir reģistrēti uzturētā skolā, akadēmijā vai trasta skolā, skolnieku norīkošanas nodaļā vai jebkurā reģistrētā alternatīvā izglītības nodrošināšanas vietā.

2. Loģisks pamats

1996. gada Likuma par izglītību 7. sadaļa uzliek vecākiem pienākumu nodrošināt sava/ savu obligātā skolas vecuma bērna/ bērnu izglītību. Katra obligātā skolas vecuma bērna vecāks bērna nodrošina efektīvas klātienes mācības atbilstoši bērna vecumam, prasmēm un spējām un atbilstoši jebkādām speciālām izglītības vajadzībām, kas bērnam varētu būt, vai nu ar regulāru skolas apmeklēšanu vai citā veidā.

2.1. Regulārs un punktuāls skolas apmeklējums ir ne tikai likumīga prasība, bet arī būtisks elements, lai skolnieki maksimāli paplašinātu savas izglītošanās iespējas.

2.2. Vecāks/ aizbildnis vai persona ar vecāka atbildību veic likumpārkāpumu, ja tā nenodrošina, ka bērns apmeklē skolu, kurā tas ir reģistrēts kā skolnieks, vai arī bērns prombūtni nav attaisnojusi skola (1996. gada Likuma par izglītību 444. sadaļa).

Vecāks/ aizbildnis vai persona ar vecāka atbildību veic likumpārkāpumu, ja tā nenodrošina, ka bērns neatrodas sabiedriskā vietā mācību laikā bez pieņemama iemesla pirmo piecu dienu laikā katrā noteiktā vai pastāvīgā izslēgšanas periodā (2006. gada Likuma par izglītību un pārbaudi 103. sadaļa).

2.3. Paziņojumi par soda naudas uzlikšanu papildina sankcijas, kas pašlaik pieejamas saskaņā ar 1996. gada Likuma par Izglītību 444. un 447. sadaļu, uz kuriem attiecas likumā norādītie pieļaujamie iemesli, lai veicinātu un realizētu skolas apmeklējumu, kur tas atbilst situācijai.

2.4. ILD pilda šo pašvaldības pienākumu.

2.5. Skola un pašvaldība palīdz vecākiem un skolniekiem pārvarēt visus regulāra skolas apmeklējuma šķēršļus, liekot lietā plašu un nepārtrauktu novērtējumu un iejaukšanās stratēģiju. Jebkura veida sankcijas paredzētas tikai gadījumos, kad vecāki šajā procesā neiesaistās vai piedalās nepietiekami, lai atrisinātu ar apmeklējumu saistītās problēmas.

2.6. Sankcijas nekad netiek izmantotas kā sods, tikai kā apmeklējuma panākšanas līdzeklis, ja pastāv pamatotas cerības, ka to piemērošana panāks situācijas uzlabošanu.

3. Apstākļi, kuros var izdot Paziņojumu par soda naudas uzlikšanu

- 3.1. Paziņojumu par soda naudas uzlikšanu var izdot neattaisnotas prombūtnes gadījumā un tādām vecākam, kura bērns neattaisnotas prombūtnes reģistrācijas laikā ir bijis obligātajā skolas vecumā.
- 3.2. Par katru skolnieku var izdot tikai vienu Paziņojumu par soda naudas uzlikšanu mācību semestrī. Ja ģimenē ir vairāki skolnieki, tai var uzlikt sodu vairākas reizes, taču tas tiks rūpīgi apsvērts un koordinēts.
- 3.3. Vecāks/ aizbildnis var saņemt oficiālu brīdinājumu par iespējamo Paziņojuma par soda naudas uzlikšanu izdošanu neattaisnotas prombūtnes dēļ neierobežotu reižu skaitu. Ja par prombūtni ir atbildīga vairāk kā viena persona, var izdot atsevišķu brīdinājumu.
- 3.4. Paziņojums par soda naudas uzlikšanu uzskatāms par piemērotu šādos apstākļos:
 - atklāta skolas kavēšana (tostarp gadījumi, kad skolnieki tiek pieķerti pārbaudes ietvaros);
 - vecāku atļautas prombūtnes;
 - neattaisnots brīvais laiks mācību semestra laikā;
 - neizskaidrota prombūtne, t.i. prombūtnes iemesls netiek sniegts;
 - nepārtraukta novēlošanās, ierodoties skolā (pēc reģistrācijas beigām);
 - no skolas izslēgts skolnieks atrodas sabiedriskā vietā skolas, kurā viņš/ viņa ir reģistrēts (-a) kā skolnieks (-e), mācību laikā.
- 3.5. Lai process un Paziņojuma par soda naudas uzlikšanu izdošana būtu saskaņota, skolniekam jāizlaiž vismaz 10 sesijas (kopā 5 mācību dienas) bez attaisnojoša iemesla konkrētā mācību semestra laikā. Šādā gadījumā būs attiecināmi tālāk norādītie kritēriji.

Neattaisnota prombūtne

- Epizodiskas prombūtnes gadījumā, ja nepastāv īpaši apstākļi, par bērnu atbildīgais vecāks / aizbildnis saņems oficiālu brīdinājumu par iespējamo Paziņojumu par soda naudas uzlikšanu, un viņam/ viņai uzliks par pienākumu uzlabot situāciju 15 mācību dienu laikā. Ja 15 pārbaudes dienu laikā skolnieks joprojām neapmeklē skolu, var izdot paziņojumu par soda naudas uzlikšanu.
- Skolai jāapsver visi skolnieka gadījuma apstākļi, pirms tiek pieņemts lēmums par to, vai Paziņojums par soda naudas uzlikšanu ir piemērots. Šī procesa ietvaros atbilstošos apstākļos nepieciešams rīkot stratēģiskas pārrunas ar ILD un visiem pārējiem ar apmeklējumu saistītajiem darbiniekiem, kas ir strādājuši ar skolnieku/ ģimeni vai kuriem viņi ir zināmi.

- Skolas nedrīkst regulāri pieprasīt ārsta zīmes. Likums nenosaka, ka vecākiem jāiesniedz ārsta zīme (Valdības 2006. gada norādījumi). Taču noteikumi neliedz skolām apstrīdēt vecāku paziņojumus vai lūgt papildu pierādījumus, ja prombūtnes apmērs šķiet aizdomīgs. Kā pierādījumu jālūdz zāļu recepte vai apmeklējuma kartīte nevis ārsta zīme.
- Ja pēc norādītā 15 dienu uzraudzības perioda beigām vecāks joprojām nenodrošina bērna regulāru skolas apmeklējumu, var izskatīt iespēju izdot Paziņojumu par soda naudas uzlikšanu bez iepriekšēja brīdinājuma, jo brīdinājums jau iepriekš bija saņemts.

Brīvais laiks (brīvlaiks mācību semestra laikā)

- Paziņojumu par soda naudas uzlikšanu var izdot gadījumā, ja mācību semestra laikā bez skolas atļaujas vai pret tās iebildumiem ņemts brīvais laiks (ja iespējams nodemonstrēt, ka vecāks/ aizbildnis saprata, ka atļauja nav dota) un ja tā dēļ konkrētajā semestrī bez attaisnojoša iemesla izlaistas vismaz 10 sesijas.

Izslēgšana no skolas

- Paziņojumu par soda naudas uzlikšanu var izdot, ja no skolas izslēgtais skolnieks atrodas sabiedriskā vietā skolas, kurā skolnieks ir reģistrēts, mācību laikā bez pamatota iemesla pirmo piecu dienu laikā katrā noteiktā vai pastāvīgā izslēgšanas periodā; un, izņemot īpašus apstākļus, par skolnieku atbildīgais vecāks/ aizbildnis saņems oficiālu brīdinājumu par iespējamo Paziņojumu par soda naudas uzlikšanu pēc tam, kad skolnieks atradīsies sabiedriskā vietā pirmo reizi.
- Ja skolnieks ir no skolas izslēgts, lai vecākam/ aizbildnim varētu piemērot likumīgas sankcijas, skolai viņš/ viņa jābrīdina, ka viņa/ viņas pienākums ir gādāt, lai bērns neatrastos sabiedriskā vietā, norādot dienas, kad šis noteikums ir spēkā, un, ja tas atbilst situācijai, pasākumus par alternatīvajiem pasākumiem. Parasti šie paziņojumi tiek izsniegti līdz ar paziņojumu, kas skolai jāizsniedz, kad bērns tiek izslēgts no skolas.

Pirms Paziņojuma par soda naudas uzlikšanu izdošanas izslēgtā skolnieka vecākam/ aizbildnim, nepieciešams izskatīt visus lietas apstākļus piemēram:

- cik reizes bērns ir atradies sabiedriskā vietā;
- vecāka rīcība (vai rīcības trūkums), kuras dēļ bērns atradās sabiedriskā vietā neatļautā laikā;
- vecāka attaisnojums, ja tāds ir;

- vecāka attieksme pret to, ka viņš/ viņa nav izpildījis likumā norādīto pienākumu.

Lūdzam ņemt vērā, ka katra lieta jāizskata pēc būtības un vērā jāņem visi būtiskie pierādījumi. Pašvaldība nevar izdot Paziņojumu par soda naudas uzlikšanu, ja skola neiesniedz lietu pamatojošus dokumentus.

4. Kārtība, kādā izsniedz Paziņojumu par soda naudas uzlikšanu

- 4.1. Bārnslijā pašvaldības vārdā Paziņojumus par soda naudas uzlikšanu izdod ILD. Tādējādi būs nodrošināta konsekventa un taisnīga piegāde, saglabātas skolas – māju attiecības, kā arī ievērota kohēzija ar citām piespiedu sankcijām.
- 4.2. Paziņojums par soda naudas uzlikšanu tiks nosūtīts tikai pa pastu, to nekad neizdos uz vietas. Tādējādi būs garantēts, ka pirms tā izdošanas būs ievērotas visas ar pierādījumiem saistītās prasības.
- 4.3. ILD saņem lūgumu izdot Paziņojumu par soda naudas uzlikšanu no skolas. Šos lūgumus izskatīs, ja:
 - norādītā veidā būs iesniegta visa nepieciešamā atbilstošā informācija, dokumenti un korespondence ar vecāku/ aizbildni, lai pārliecinātos, ka pieejami visi nepieciešamie pierādījumi, lai ierosinātu pret vecāku (-iem) lietu par neattaisnotu prombūtni, ja viņi nesamaksā soda naudu;
 - skolnieka prombūtnes apstākļi atbilst visām šī Ētikas kodeksa prasībām;
 - Paziņojuma par soda naudas uzlikšanu izdošana nav pretrunā ar citām spēkā esošajām intervences stratēģijām vai citām piespiedu sankcijām, kas jau ir izskatītas.

5. Kārtība, kādā atceļ Paziņojumu par soda naudas uzlikšanu

Ja Paziņojumu par soda naudas uzlikšanu izdod, to var atcelt tikai šādos gadījumos:

- saskaņā ar pierādījumiem ir noskaidrots, ka Paziņojums par soda naudas uzlikšanu izdots nepareizai personai;
- Paziņojuma par soda naudas uzlikšanu izdošana neatbilst šī Ētikas kodeksa noteikumiem vai arī to vispār nevajadzēja izdot;
- tas satur būtiskas kļūdas, piem., nepareizu adresi;

- ja pēc 28 dienām soda nauda nav samaksāta un tiesvedības uzsākšana saskaņā ar 1996. gada Likuma par izglītību 444. sadaļu vairs nav piemērota.

6. Soda naudas maksāšana

- 6.1. Pasākumi soda naudas maksāšanai būs norādīti uz Paziņojuma par soda naudas uzlikšanu.
- 6.2. Samaksājot Paziņojumā par soda naudas uzlikšanu norādīto sodu, vecāks/ aizbildnis ir atbrīvots no atbildības par konkrēto periodu. Pret viņu vairs nevar ierosināt lietu saskaņā ar citām tiesībaizsardzību pilnvarām par laika posmu, uz kuru attiecas Paziņojums par soda naudas uzlikšanu.
- 6.3. Veicot samaksu 21 dienas laikā, soda naudas apmērs ir 60 £. Samaksa pēc šī perioda, bet 28 dienu laikā ir 120 £.
- 6.4. Pašvaldība patur visus no Paziņojumiem par soda naudas uzlikšanu gūtos līdzekļus tiesībaizsardzības izmaksu segšanai.

7. Soda naudas nemaksāšana

- 7.1. Ja Paziņojumā par soda naudas uzlikšanu norādītā soda nauda nav samaksāta, Paziņojumu atsauks un parasti tiks ierosināta lieta tiesā saskaņā ar 1996. gada Likuma par izglītību 444. sadaļu.
- 7.2. Atšķirībā no citiem Paziņojumiem par soda naudas uzlikšanu, tiesvedību neuzsāk par soda naudas nemaksāšanu, bet gan par skolas neapmeklēšanu saskaņā ar 1996. gada Likuma par izglītību 444. sadaļu.
- 7.3. Ja soda naudu nesamaksā, pašvaldība izmantos izdoto un nesamaksāto Paziņojumu par soda naudas uzlikšanu kā pierādījumus turpmākā tiesvedībā. Paziņojuma par soda naudas uzlikšanu pieprasījuma veidlapu, kuru skolas direktors apstiprina kā precīzu neattaisnota prombūtnes uzskaiti, var izmantot kā pierādījumus turpmākā tiesvedībā.

8. Politika un publicitāte

- 8.1. Paziņojuma par soda naudas uzlikšanu izmantošana sankcijas veidā ir iekļauta pašvaldības Apmeklējuma politikā.
- 8.2. Visās skolu apmeklējuma politikās jānorāda informācija par Paziņojuma par soda naudas uzlikšanu izmantošanu un izdošanu, un par to būs informēti visi vecāki un pārvaldes organizācijas.

- 8.3. Pašvaldība iekļaus informāciju par Paziņojuma par soda naudas uzlikšanu izmantošanu un citām tiesībaizsardzības sankcijām reklāmas/ sabiedriskos informatīvajos materiālos.

9. Ziņošana un pārskats

- 9.1. ILD un Juridiskais dienests pārskatīs un attiecīgi labos Ētikas kodeksu. Paziņojumi par soda naudas uzlikšanu var arī atšķirties no šajā Ētikas kodeksā publicētajiem atkarībā no statūtu, vadlīniju vai rīkojumu korekcijām.